

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

- **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1760/2000,
17. juuli 2000,
veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete
märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta
(EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► M1	Nõukogu Määrus (EÜ) nr 1791/2006, 20. november 2006	L 363	1	20.12.2006
► M2	Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013, 13. mai 2013	L 158	1	10.6.2013
► M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 653/2014, 15. mai 2014	L 189	33	27.6.2014

Muudetud:

► A1	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003
-------------	---	-------	----	-----------

▼B**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr
1760/2000,****17. juuli 2000,****veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha
ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr
820/97 kehtetuks tunnistamise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 37 ja 152,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ⁽¹⁾,võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,võttes arvesse regioonide komitee arvamust ⁽³⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 21. aprilli 1997. aasta määruse (EÜ) nr 820/97 (veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise ning veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise kohta) ⁽⁵⁾ artiklis 19 on sätestatud, et kõikides liikmesriikides tuleb alates 1. jaanuarist 2000 kehtestada kohustuslik veiseliha märgistamise süsteem. Samas artiklis on ette nähtud, et enne kõnesolevat kuupäeva tuleb komisjoni ettepaneku põhjal vastu võtta kohustusliku süsteemi üldeeskirjad.
- (2) Nõukogu 21. detsembri 1999. aasta määruses (EÜ) nr 2772/1999 (veiseliha kohustusliku märgistamise süsteemi üldeeskirjade kohta) ⁽⁶⁾ on ette nähtud, et üldeeskirju kohaldatakse ajutiselt ning maksimaalselt kaheksa kuu jooksul ehk 1. jaanuarist kuni 31. augustini 2000.
- (3) Selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistada ja asendada see käesoleva määrusega.
- (4) Pärast seda, kui veiste spongioosest entsefalopaatiast tingitud kriis on muutunud veiseliha- ja veiselihatoodete turu ebastabiilseks, on parandatud kõnesolevate toodete tootmis- ja turustamis-tingimuste läbipaistvust, eelkõige nende jälgitavust, ning see on

⁽¹⁾ EÜT C 376 E, 28.12.1999, lk 42.⁽²⁾ EÜT C 117, 26.4.2000, lk 47.⁽³⁾ EÜT C 226, 8.8.2000, lk 9.⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2000. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata), nõukogu 6. juuni 2000. aasta ühine seisukoht (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 6. juuli 2000. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).⁽⁵⁾ EÜT L 117, 7.5.1997, lk 1.⁽⁶⁾ EÜT L 334, 28.12.1999, lk 1.

▼B

veiseliha tarbimisele positiivselt mõjunud. Selleks et säilitada ja süvendada tarbijate usaldust veiseliha vastu ning vältida eksitava teabe esitamist, on vaja luua raamistik tarbijate teavitamiseks toodete asjakohase ja arusaadava märgistamise kaudu.

- (5) Selleks tuleb luua ühelt poolt tõhus süsteem veiste märgistamiseks ja registreerimiseks tootmisetapil ning teiselt poolt objektiivsetel kriteeriumidel põhinev ühenduse veiselihasektori märgistamissüsteem, mida kasutatakse turustamisetapil.
- (6) Nende parandustega seotud tagatised aitavad rahuldada ka teatavaid üldisi huve, mis on eelkõige seotud inimeste ja loomade tervise kaitsega.
- (7) Selle tulemusel kasvab tarbijate usaldus veiseliha ja veiselihatoodete vastu, kindlustatakse rahva tervise kaitse kõrge tase ning paraneb veiselihaturu stabiilsus.
- (8) Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ (ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes kohaldatava veterinaar- ja zootehnilise kontrolli kohta seoses siseturu väljakujundamisega) ⁽¹⁾ artikli 3 lõike 1 punktis c on sätestatud, et ühendusesiseses kaubandusega hõlmatud loomad tuleb identifitseerida vastavalt ühenduse eeskirjadele ja registreerida viisil, mis võimaldab tuvastada päritolu- ja vahemajandi, -keskuse või -organisatsiooni, ning et enne 1. jaanuari 1993 laienevad need identifitseerimis- ja registreerimissüsteemid ka loomade liikumisele iga liikmesriigi territooriumil.
- (9) Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/496/EMÜ (millega nähakse ette kolmandatest riikidest ühendusse toodavate loomade veterinaarkontrolli põhimõtted ning muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ) ⁽²⁾ artiklis 14 on sätestatud, et nende loomade direktiivi 90/425/EMÜ artikli 3 lõike 1 punktiga c ettenähtud identifitseerimine ja registreerimine toimub pärast kõnesolevat kontrolli, välja arvatud tapaloomade ja registreeritud hobuslaste puhul.
- (10) Teatavate ühenduse põllumajanduse toetuskvade haldamine eeldab teatavate kariloomarühmade individuaalset identifitseerimist. Seepärast peavad identifitseerimis- ja registreerimissüsteemid sobima selliste individuaalsete identifitseerimismeetmete kohaldamiseks ja kontrollimiseks.
- (11) Käesoleva määruse õige kohaldamiseks tuleb tagada liikmesriikide kiire ja tõhus infovahetus. Asjakohased ühenduse sätted on kehtestatud nõukogu 19. mai 1981. aasta määrusega (EMÜ) nr 1468/81 (liikmesriikide haldusametuste vastastikuse abi ning

⁽¹⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/118/EMÜ (EÜT L 62, 15.3.1993, lk 49).

⁽²⁾ EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 96/43/EÜ (EÜT L 162, 1.7.1996, lk 1).

▼B

haldusametuste ja komisjoni koostöö kohta tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõuetekohase kohaldamise tagamiseks) ⁽¹⁾ ja nõukogu 21. novembri 1989. aasta direktiiviga 89/608/EMÜ (liikmesriikide haldusametuste vastastikuse abi ning haldusametuste ja komisjoni koostöö kohta veterinaar- ja zootehnikaküsimusi käsitlevate õigusaktide nõuetekohase kohaldamise tagamiseks) ⁽²⁾.

- (12) Veiste identifitseerimise ja registreerimise kehtivad eeskirjad on sätestatud nõukogu 27. novembri 1992. aasta direktiivis 92/102/EMÜ (loomade identifitseerimise ja registreerimise kohta) ⁽³⁾ ja määruses (EÜ) nr 820/97. Kogemused on näidanud, et direktiivi 92/102/EMÜ kohaldamine veiste suhtes ei ole andnud rahuldavaid tulemusi ja seda tuleb tõhustada. Kõnesoleva direktiivi tõhustamiseks on seepärast veiste kohta vaja vastu võtta erieeskirjad.
- (13) Tõhustatud identifitseerimissüsteemi kasutuselevõtu heakskiitmiseks ei tohiks tootjatele kehtestada liigseid haldusformaalsustega seotud nõudmisi. Sätestada tuleb tegelikkust arvestavad rakendamistähajad.
- (14) Loomade kiireks ja täpseks jälgimiseks, mida tehakse ühenduse toetuskavade kontrollimisel, peab iga liikmesriik looma riigisisese elektroonilise andmebaasi, kus loom identifitseeritakse ning registreeritakse kõik riigi territooriumil asuvad majandid ja riigis toimuvad loomade liikumised vastavalt nõukogu 17. märtsi 1997. aasta direktiivile 97/12/EÜ (millega muudetakse ja ajakohastatakse direktiivi 64/432/EMÜ ühendusesisest veise- ja seakaubandust mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta), ⁽⁴⁾ kus on täpsustatud andmebaasis sisalduvale tervishoiuteabele esitatavad nõuded.
- (15) Iga liikmesriik peab võtma kõik meetmed, mida on veel vaja selleks, et riigisisest elektroonilist andmebaasi saaks võimalikult kiiresti kasutusele võtta.
- (16) Tuleb võtta meetmeid tehniliste tingimuste loomiseks, millega tagatakse tootjale parim võimalik ühendus andmebaasiga ning andmebaaside laiaulatuslik kasutamine.
- (17) Veiste liikumise jälgimiseks tuleks loomad identifitseerida looma mõlemasse kõrva kinnitatava kõrvamärgiga ning põhimõtteliselt peab nendega kõigi liikumiste ajal kaasas olema ka loomapass. Kõrvamärgile ja loomapassile esitatavad nõuded tuleks kindlaks määrata ühenduse tasandil. Põhimõtteliselt tuleks pass välja anda igale kõrvamärgiga varustatud loomale.
- (18) Kolmandatest riikidest direktiivi 91/496/EMÜ kohaselt imporditavate loomade suhtes tuleks kohaldada samu identifitseerimisnõudeid.
- (19) Kõrvamärk peaks loomale jääma kogu eluajaks.
- (20) Komisjon uurib Teadusuuringute Ühiskeskuse töö põhjal võimalusi loomade identifitseerimiseks elektroonilisel teel.

⁽¹⁾ EÜT L 144, 2.6.1981, lk 1. Määrus on kehtetuks tunnistatud määrusega (EÜ) nr 515/97 (EÜT L 82, 22.3.1997, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 351, 2.12.1989, lk 34.

⁽³⁾ EÜT L 355, 5.12.1992, lk 32. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁴⁾ EÜT L 109, 25.4.1997, lk 1.

▼B

- (21) Loomapidajad, välja arvatud loomade transportijad, peaksid pidama ajakohastatud registrit kõikide majandis peetavate loomade kohta. Registreile kehtestatavad nõuded tuleks kindlaks määrata ühenduse tasandil. Pädevale asutusele tuleks taotluse korral tagada nende registreite kättesaadavus.
- (22) Liikmesriigid võivad jagada nende meetmete kohaldamiskulud kogu veiselihassektori peale.
- (23) Tuleks määrata asutus või asutused, kes vastutavad käesoleva määruse iga jaotise kohaldamise eest.
- (24) Kõikides liikmesriikides tuleks kehtestada veiseliha kohustuslik märgistamissüsteem. Kohustusliku süsteemi kohaselt peavad veiseliha turustavad ettevõtjad ja organisatsioonid esitama märgistusel andmed veiseliha kohta ning looma või loomade tapakoha kohta, kellelt kõnesolev veiseliha pärineb.
- (25) Veiseliha kohustuslikku märgistamissüsteemi tuleks alates 1. jaanuarist 2000 tõhustada. Kõnesoleva kohustusliku süsteemi kohaselt peavad veiseliha turustavad ettevõtjad ja organisatsioonid esitama märgistusel ka andmed päritolu kohta, eelkõige looma või loomade sünni-, nuumamis- ja tapakoha kohta, kellelt veiseliha pärineb.
- (26) Lisaks andmetele, mis esitatakse looma või loomade sünni-, nuumamis- ja tapakoha kohta, kellelt veiseliha pärineb, võib veiseliha vabatahtliku märgistamissüsteemi alusel esitada ka täiendavaid andmeid.
- (27) Päritolu näitav kohustuslik märgistamissüsteem peaks jõustuma alates 1. jaanuarist 2002, kusjuures täielikud andmed veiste liikumise kohta ühenduses tuleb esitada ainult pärast 31. detsembrist 1997 sündinud loomade kohta.
- (28) Veiseliha kohustuslikku märgistamissüsteemi tuleks kohaldada ka ühendusse imporditud veiseliha suhtes. Siin tuleb siiski arvesse võtta, et kolmandate riikide ettevõtjatel ja organisatsioonidel ei pruugi olla kõiki andmeid, mida nõutakse ühenduses toodetud veiseliha märgistamisel. Seepärast on vaja määrata miinimumandmed, mis kolmandad riigid peavad märgistusel esitama.
- (29) Veisehakkliha tootvatele ja turustavatele ettevõtjatele ja organisatsioonidele, kel ei pruugi olla võimalik esitada kõiki veiseliha kohustusliku märgistamissüsteemiga nõutavaid andmeid, tuleks erandkorras ette näha teatavate miinimumandmete esitamine.
- (30) Märgistamise eesmärk on muuta veiseliha turustamine võimalikult läbipaistvaks.
- (31) Käesoleva määruse sätteid ei tohi mõjutada nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2081/92 (põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) ⁽¹⁾ kohaldamist.
- (32) Tuleks sisse seada ühenduse raamistik nende andmete käsitlemiseks, mida ei nõuta veiseliha kohustusliku märgistamissüsteemi

⁽¹⁾ EÜT L 208, 24.7.1992, lk 1.

▼B

alusel, ning ühenduses turustatava veiseliha märgistamise mitmekesisust arvestades on kõige asjakohasemaks lahenduseks veiseliha vabatahtliku märgistamissüsteemi sisseadmine. Tõhusa vabatahtliku märgistamissüsteemi eelduseks on võimalus kindlaks teha loom või loomad, kellelt märgistatud veiseliha pärineb. Ettevõtja või organisatsioon peaks oma märgistamiskorra kohta esitama pädevale asutusele kinnitamiseks spetsifikaadi. Ettevõtjatele ja organisatsioonidele võib anda veiseliha märgistamise loa ainult siis, kui märgistusel on nende nimi või logo. Eeskirjade eiramise korral peaks liikmesriikide pädevatel asutustel olema õigus spetsifikaadi kinnitus tühistada. Selleks et spetsifikaate oleks võimalik kogu ühenduses tunnustada, tuleb ette näha liikmesriikide vaheline infovahetus.

- (33) Veiseliha kolmandatest riikidest ühendusse importivad ettevõtjad ja organisatsioonid võivad samuti soovida oma tooteid vabatahtliku märgistamissüsteemi kohaselt märgistada. Tuleb ette näha sätted, mis tagaksid niipalju kui võimalik, et imporditud veiseliha märgistamiskord oleks sama usaldusväärne kui ühenduse veiseliha märgistamiskord.
- (34) Üleminek määruse (EÜ) nr 820/97 II jaotises sätestatud korrald kätsoleva määruse korrale võib põhjustada raskusi, mida käsolev määrus ei käsitle. Nende juhtumite käsitlemiseks tuleks ette näha, et komisjon võib vastu võtta vajalikud üleminekumeetmed. Komisjonile tuleks anda ka õigus lahendada vajaduse korral konkreetseid praktilisi küsimusi.
- (35) Käsoleva määrusega ettenähtud korra usaldusväärsuse tagamiseks tuleb kohustada liikmesriike võtma piisavaid ja tõhusaid kontrollimeetmeid. Need kontrollid ei tohi piirata kontrolle, mida komisjon võib teha analoogiliselt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta) ⁽¹⁾ artikliga 9.
- (36) Tuleks ette näha asjakohased sanktsioonid käsoleva määruse sätete rikkumise eest.
- (37) Käsoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, ⁽²⁾ millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus,

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1036/1999 (EÜT L 127, 21.5.1999, lk 4).

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS**Veiste identifitseerimine ja registreerimine***Artikkel 1*

1. Iga liikmesriik loob veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi vastavalt käesoleva jaotise sätetele.

2. Käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks haiguste likvideerimist ja vältimist käsitlevate võimalike ühenduse eeskirjade ning direktiivi 91/496/EMÜ ja määruse (EMÜ) nr 3508/92 ⁽¹⁾ kohaldamist. ► **M3** ◀

Artikkel 2

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

▼M3

— *loom* — veis direktiivi 64/432/EMÜ artikli 2 lõike 2 punktide b ja c tähenduses, sealhulgas kultuuri- ja spordiüritusteks ettenähtud loomad,

▼B

— *majand* — ettevõtte, hoone või vabaõhufarmide puhul mis tahes koht, mis asub liikmesriigi territooriumil, kus kasvatatakse, peetakse või hoitakse käesoleva määrusega hõlmatud loomi,

— *loomapidaja* — füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab loomade eest ajutiselt või alaliselt, sealhulgas nende transportimisel ja turustamisel,

— *pädev asutus* — liikmesriigi keskasutus või asutused, kes vastutavad või on volitatud vastutama veterinaarkontrolli ja käesoleva jaotise rakendamise eest, või lisatasude järelevalve korral asutused, keda on volitatud rakendada määrust (EMÜ) nr 3508/92.

Artikkel 3

Veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteem koosneb järgmistest osadest:

▼M3

a) identifitseerimisvahendid loomade individuaalseks identifitseerimiseks;

▼B

b) elektroonilised andmebaasid;

c) loomapassid;

d) register iga põllumajandusettevõtte kohta.

Kõik käesolevas jaotises osutatud andmed peavad komisjonile ja asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele kättesaadavad olema. Liikmesriigid ja komisjon võtavad vajalikke meetmeid, et tagada kõigi asjaomaste isikute, sealhulgas liikmesriigi poolt tunnustatud ja erihuvidega tarbijaorganisatsioonide jaoks nende andmete kättesaadavus, tingimusel et on tagatud siseriiklike õigusaktidega ettenähtud andmekaitse ja konfidentsiaalsus.

⁽¹⁾ EÜT L 355, 5.12.1992, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1036/1999 (EÜT L 127, 21.5.1999, lk 4).

▼ **M3***Artikkel 4***Loomade identifitseerimise kohustus**

1. Kõik majandi loomad peavad olema märgistatud vähemalt kahe identifitseerimisvahendiga, mis on loetletud I lisas ja vastavad lõike 3 kohaselt vastu võetud eeskirjadele ning mille pädev asutus on heaks kiitnud. Vähemalt üks identifitseerimisvahend peab olema nähtav ja kandma nähtavat identifitseerimiskoodi.

Esimest lõiku ei kohaldata loomade suhtes, kes on sündinud enne 1. jaanuari 1998 ja ei ole ette nähtud liidusiseks kaubanduseks. Sellised loomad tuleb märgistada vähemalt ühe identifitseerimisvahendiga.

Tehnika arenguga kaasas käimiseks antakse komisjonile õigus võtta artikli 22b kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, mille alusel lisatakse I lisas toodud nimekirja uusi identifitseerimisvahendeid ja tagatakse nende koostalitlusvõime.

Identifitseerimisvahendid antakse majandile ning need jaotatakse ja loomad märgistatakse nendega pädeva asutuse kindlaksmääratud viisil.

Kahel identifitseerimisvahendil, mis on kooskõlas lõike 3 kohaselt vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide ja käesoleva lõikega heaks kiidetud ning millega loom märgistatakse, on sama, kordumatu identifitseerimiskood, mis seoses loomade registreerimisega võimaldab looma ja tema sünnimajandi individuaalset identifitseerimist.

2. Kui identifitseerimiskoodi moodustavad märgid ei võimalda kasutada sama, kordumatu identifitseerimiskoodiga elektroonilist tunnust, võib liikmesriik erandina lõikest 1 ja oma pädeva asutuse järelevalve all lubada kasutada teisel identifitseerimisvahendil teistsugust koodi juhul, kui need vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) loom sündis enne lõike 3 teise lõigu punktis c osutatud rakendusaktide jõustumise kuupäeva;
- b) on tagatud täielik jälgitavus;
- c) on võimalik looma ja tema sünnimajandi individuaalne identifitseerimine;
- d) loom ei ole ette nähtud liidusiseks kaubanduseks.

3. Piisava jälgitavuse ja tehnilise arenguga kaasaskäimise ning identifitseerimissüsteemi optimaalse toimimise tagamiseks võtab komisjon artikli 22b kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse I lisas loetletud identifitseerimisvahenditele esitatavaid nõudeid ning konkreetse identifitseerimisvahendi kasutuselevõtmiseks vajalikke üleminekumeetmeid.

▼ M3

Asjaomaste ISO standardite või tunnustatud rahvusvaheliste standardorganisatsioonide vastuvõetud muude rahvusvaheliste tehniliste standardite (mis suudavad tagada vähemalt ISO standarditest parema toimimise ja töökindluse taseme) alusel kehtestab komisjon rakendusaktidega vajalikud eeskirjad seoses järgmisega:

- a) identifitseerimisvahendite vorm ja kujundus;
- b) veiste elektroonilise identifitseerimise tehnilised menetlused ning;
- c) identifitseerimiskoodi konfiguratsioon.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 23 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Alates 18. juulist 2019 tagavad liikmesriigid, et neil on olemas vajalik infrastruktuur loomade identifitseerimiseks elektroonilise tunnuse kui käesoleval määrusel põhineva ametliku identifitseerimisvahendi alusel.

Alates 18. juulist 2019 võivad liikmesriigid vastu võtta siseriiklikud sätted, millega muudetakse kohustuslikuks ühe elektroonilise tunnuse kasutamine ühena kahest lõikes 1 ette nähtud identifitseerimisvahendist.

Liikmesriigid, kes kasutavad teises lõigus osutatud võimalust, esitavad komisjonile kõnealuste siseriiklike sätete teksti ja teevad selle teabe internetis kättesaadavaks. Komisjon aitab liikmesriikidel nimetatud teavet üldkättesaadavaks teha sellega, et avaldab oma veebisaidil lingid liikmesriikide asjaomastele veebisaitidele.

5. Erandina lõikest 1 võib kultuuri- ja spordiüritusteks (välja arvatud messideks ja näitusteks) ettenähtud veised identifitseerida alternatiivse identifitseerimisvahendiga, mis vastab lõikes 1 sätestatuga samaväärsetele identifitseerimisstandarditele.

Esimeses lõigus osutatud alternatiivseid identifitseerimisvahendeid kasutavad majandid registreeritakse artiklis 5 sätestatud elektroonilises andmebaasis.

Komisjon kehtestab rakendusaktidega sellise registreerimise jaoks vajalikud eeskirjad. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 23 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Lõikes 1 sätestatutega samaväärsete identifitseerimisstandardite alusel jälgitavuse tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada nõuded esimeses lõigus osutatud alternatiivsete identifitseerimisvahendite, sealhulgas nende kasutuselevõtmiseks vajalike üleminekumeetmete suhtes.

▼ **M3**

Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada esimeses lõigus osutatud alternatiivsete identifitseerimisvahendite vormi ja kujundust reguleerivad eeskirjad, sealhulgas nende kasutuselevõtmiseks vajalikud ülemineku-meetmed. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 23 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Liikmesriigid edastavad üksteisele ja komisjonile nende territooriumil kasutatavate identifitseerimisvahendite mudeli. Nad teevad selle teabe internetis kättesaadavaks. Komisjon aitab liikmesriikidel nimetatud teavet üldkättesaadavaks teha sellega, et avaldab oma veebisaidil lingid liikmesriikide asjaomastele veebisaitidele.

*Artikkel 4a***Identifitseerimisvahenditega märgistamise tähtaeg**

1. Artikli 4 lõikes 1 sätestatud identifitseerimisvahendid tuleb looma puhul kasutusele võtta maksimumtähtaja jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus loom sündis. Maksimumtähtaeg arvutatakse looma sündimise kuupäevast alates ning see ei või olla pikem kui 20 päeva.

Erandina esimesest lõigust võib loomade füsioloogilise arengu tõttu pikendada kõnealust tähtaega teise identifitseerimisvahendi puhul kuni 60 päevani pärast looma sündi.

Ühtegi looma ei tohi sünnimajandist ära viia enne, kui loom on märgistatud mõlema identifitseerimisvahendiga.

2. Praktiliste raskuste tõttu tekkinud erandjuhtudel identifitseerimisvahendite kasutamise võimaldamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte erandjuhtude kindlaksmääramiseks, mille korral liikmesriigid võivad pikendada identifitseerimisvahendi kasutuselevõtmise tähtaega üle lõike 1 esimeses ja teises lõigus osutatud maksimumtähtaegade. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõnealuse võimaluse igast kasutamisest.

*Artikkel 4b***Kolmandatest riikidest pärit loomade identifitseerimine**

1. Loom, kes peab direktiivi 91/496/EMÜ kohaselt läbima veterinaarkontrolli, ja kes siseneb liitu kolmandast riigist ning kes on ette nähtud liidu territooriumil asuvasse majandisse jäämiseks, identifitseeritakse sihtmajandis artikli 4 lõikes 1 osutatud identifitseerimisvahendiga.

Kolmandast riigist päritoluriigis loomale paigaldatud tunnus salvestatakse artiklis 5 sätestatud elektroonilises andmebaasis koos kordumatu identifitseerimiskoodiga, mis on sihtliikmesriigis loomale identifitseerimisvahendiga antud.

▼ **M3**

Esimest lõiku ei kohaldata loomade suhtes, kes viiakse otse liikmesriigis asuvasse tapamajja, kui loom tapetakse 20 päeva jooksul pärast veterinaarkontrolli direktiivi 91/496/EMÜ alusel.

2. Loomad märgistatakse artikli 4 lõikes 1 osutatud identifitseerimisvahenditega maksimumtähtaja jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus sihtmajand asub. Kõnealune tähtaeg ei tohi olla pikem kui 20 päeva pärast lõikes 1 osutatud veterinaarkontrollide teostamist.

Erandina esimesest lõigust võib loomade füsioloogilise arengu tõttu pikendada kõnealust tähtaega teise identifitseerimisvahendi puhul kuni 60 päevani pärast looma sündi.

Loomad tuleb alati märgistada artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kahe identifitseerimisvahendiga enne sihtmajandist lahkumist.

3. Kui sihtmajand asub liikmesriigis, kes on vastavalt artikli 4 lõike 4 teisele lõigule muutnud siseriiklike sätetega elektrooniliste tunnuste kasutamise kohustuslikuks, märgistatakse loomad liidu sihtmajandis elektroonilise tunnusega tähtaja jooksul, mille määrab kindlaks sihtliikmesriik. Kõnealune tähtaeg ei tohi olla pikem kui 20 päeva pärast lõikes 1 osutatud veterinaarkontrollide teostamist.

Erandina esimesest lõigust võib loomade füsioloogilise arengu tõttu pikendada kõnealust tähtaega teise identifitseerimisvahendi puhul kuni 60 päevani pärast looma sündi.

Loomad tuleb alati elektroonilise tunnusega märgistada enne sihtmajandist lahkumist.

*Artikkel 4c***Ühest liikmesriigist teise liikuvate loomade identifitseerimine**

1. Teisest liikmesriigist pärit loomale jäetakse alles esialgne identifitseerimisvahend, millega ta on märgistatud vastavalt artikli 4 lõikele 1.

Erandina esimesest lõigust võib sihtliikmesriigi pädev asutus alates 18. juulist 2019 lubada järgmist:

- a) asendada üks identifitseerimisvahend elektroonilise tunnusega, ilma et muudetaks looma esialgset kordumatut identifitseerimiskoodi;
- b) mõlema identifitseerimisvahendi asendamine kahe uue identifitseerimisvahendiga, millel on sama, uus kordumatu identifitseerimiskood. Käesolevat erandit võib kohaldada kuni viie aasta jooksul pärast

▼ **M3**

18. juulit 2019 juhul, kui märkidest koosnev identifitseerimiskood looma kõrvamärgil ei võimalda sama kordumatu identifitseerimiskoodiga elektroonilise tunnuse kasutamist, ning juhul kui loom on sündinud enne artikli 4 lõike 3 teise lõigu punktis c osutatud rakendusaktide jõustumiskuupäeva.

2. Kui sihtmajand asub liikmesriigis, kes on muutnud siseriiklike sätetega elektrooniliste tunnuste kasutamise kohustuslikuks, märgistatakse loomad hiljemalt sihtmajandis elektroonilise tunnusega maksimumtähtaja jooksul, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus sihtmajand asub. Kõnealune maksimumtähtaeg ei tohi olla pikem kui 20 päeva pärast loomade saabumist sihtmajandisse.

Erandina lõikest 1 võib loomade füsioloogilise arengu tõttu pikendada kõnealust tähtaega teise identifitseerimisvahendi puhul kuni 60 päevani pärast looma sündi.

Loomad tuleb alati elektroonilise tunnusega märgistada enne sihtmajandist lahkumist.

Esimest lõiku ei kohaldata loomade suhtes, kes viiakse otse sellises liikmesriigis asuvasse tapamajja, kes on muutnud siseriiklike sätetega elektrooniliste tunnuste kasutamise kohustuslikuks.

*Artikkel 4d***Identifitseerimisvahendite eemaldamine, muutmine või asendamine**

Identifitseerimisvahendit ei tohi eemaldada, muuta ega asendada pädeva asutuse loata. Sellist luba võib anda vaid siis, kui vahendi eemaldamine, muutmine või asendamine ei halvenda looma jälgimist ning on võimalik looma, sealhulgas tema sünnimajandi, individuaalne identifitseerimine.

Igasugune identifitseerimiskoodi asendamine salvestatakse artiklis 5 sätestatud elektroonilises andmebaasis koos loomale esialgse identifitseerimisvahendiga antud kordumatu identifitseerimiskoodiga.

Artikkel 5

Liikmesriikide pädevad asutused loovad elektroonilise andmebaasi vastavalt direktiivi 64/432/EMÜ artiklitele 14 ja 18.

Alates kuupäevast, mil komisjon on kinnitanud andmevahetusüsteemi täielikku toimivust, võivad liikmesriigid hakata vahetama elektroonilisi andmeid oma elektrooniliste andmebaaside vahel. Andmete vahetamisel tagatakse loomapidaja huvide kaitsmiseks andmekaitse ja mis tahes kuritarvituste ärahoidmine.

Liikmesriikide vahel elektroonilise teabevahetuse tagamiseks võtab komisjon kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada eeskirjad liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel vahetatavate andmete kohta.

▼M3

Komisjon kehtestab rakendusaktidega andmevahetuse tehnilised tingimused ja viisi ning kinnitab andmevahetussüsteemi täielikku toimivust. Sellised õigusaktid võetakse vastu artikli 23 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 6

1. Kui liikmesriik ei vaheta elektroonilisi andmeid teiste liikmesriikidega artiklis 5 osutatud elektroonilise andmevahetussüsteemi raames, kohaldatakse järgmist:

- a) kõnealuse liikmesriigi pädev asutus väljastab kõnealuse liikmesriigi andmebaasist saadud andmete põhjal igale liidusiseseks kaubanduseks ette nähtud loomale passi;
- b) pass peab iga passi omava loomaga alati kaasas olema, kui teda viiakse ühest liikmesriigist teise;
- c) loomaga kaasasolev pass loovutatakse looma sihtmajandisse saabumisel selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus sihtmajand asub.

2. Selleks et võimaldada loomade liikumise jälgimist kuni teatavas liikmesriigis asuva päritolumajandini, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada eeskirjad loomapassi kantava elektroonilisest andmebaasist pärineva teabe kohta, sealhulgas nimetatud eeskirjade kasutuselevõtmiseks vajalikud üleminekumeetmed.

Artikkel 6a

Käesoleva määrus ei takista liikmesriike võtmast vastu siseriiklike sätteid selliste loomade passide väljastamise kohta, kes ei ole ette nähtud liidusiseseks kaubanduseks.

▼B*Artikkel 7*

1. Iga loomapidaja, välja arvatud loomade transportija, peab:

- pidama ajakohastatud registrit,

▼M3

— teatama asjaomase liikmesriigi kindlaksmääratud tähtaja jooksul pädevale asutusele kõigist majandist lahkunud ja sinna saabunud loomadest ning majandis sündinud ja surnud loomade sünni- ja surmakuupäevad; maksimumtähtaeg on vähemalt kolm päeva ega ületa seitset päeva ühe kõnealuse sündmuse toimumisest. Liikmesriigid võivad komisjonilt taotleda seitsmepäevase maksimumtähtaja pikendamist.

Selleks et võtta erandjuhtudel arvesse praktilisi raskusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et

▼M3

määrata kindlaks tingimused, mille korral liikmesriigid võivad pikendada esimese lõigu teises taandes ette nähtud maksimaalset seitsmepäevast tähtaega, ning tähtaja pikendamise maksimumpikkuse, mis ei ületa 14 päeva pärast esimese lõigu teises taandes osutatud seitsmepäevast ajavahemikku.

2. Hooajaliselt karjatavate veiste asjakohase ja tõhusa jälgimise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte nende liikmesriikide või liikmesriikide osade suhtes, kus kohaldatakse hooajalise karjatamise erieeskirju, mis hõlmavad sellise karjatamise ajavahemikku ja loomapidaja konkreetseid kohustusi, ning võtta vastu eeskirju majandi registreerimise ja selliste veiste liikumiste registreerimise kohta, sealhulgas nimetatud eeskirjade kasutuselevõtmiseks vajalikke üleminekumeetmeid.

▼B

3. Loomapidaja annab pädevale asutusele viimase taotlusel kõik vajalikud andmed talle kuulunud või tema poolt peetud, transporditud, turustatud või tapetud loomade päritolu, identifitseerimise ning vajaduse korral sihtkoha kohta.

4. Registrit peetakse pädeva asutuse heakskiidetud kujul käsitsi või elektroonilises vormis ning see on pädeva asutuse taotluse korral talle alati kättesaadav tema määrataval minimaalsel ajavahemikul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

▼M3

5. Erandina lõikest 4 on registri pidamine vabatahtlik loomapidajale:

- a) kellel on juurdepääs artiklis 5 sätestatud elektroonilisele andmebaasile, mis juba sisaldab registrisse sisestavat teavet, ja
- b) kes sisestab ajakohastatud teabe või laseb selle sisestada otse artiklis 5 sätestatud elektroonilisse andmebaasi.

6. Käesolevas artiklis sätestatud majandite registrisse kantava teabe õigsuse ja usaldusväärsuse tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada vajalikud eeskirjad registrisse kantava teabe kohta, sealhulgas nimetatud eeskirjade kasutuselevõtmiseks vajalikud üleminekumeetmed.

▼B*Artikkel 9*

Liikmesriigid võivad loomapidajatelt sisse nõuda artiklis 3 osutatud süsteemidega ning käesolevas jaotises osutatud kontrollidega kaasnevad kulud.

▼ M3*Artikkel 9a***Koolitus**

Liikmesriigid tagavad, et iga loomade identifitseerimise ja registreerimise eest vastutav isik on saanud juhised käesoleva määruse asjakohaste sätete ning iga käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti ja rakendusakti kohta.

Kui asjaomaseid sätteid muudetakse, tehakse kõnealune teave kättesaadavaks esimeses lõigus osutatud isikule.

Liikmesriigid tagavad asjakohaste koolituste kättesaadavuse.

Komisjon hõlbustab parimate tavade vahetust, et parandada kogu liidus teabe ja koolituse kvaliteeti.

▼ B**II JAOTIS****Veiseliha ja veiselihatoodete märgistamine***Artikkel 11*

Artiklis 12 määratletud ettevõtja või organisatsioon, kes:

- peab vastavalt käesoleva jaotise I jaole märgistama veiseliha kõikidel turustusetappidel,
- soovib vastavalt käesoleva jaotise II jaole veiseliha müügikohas märgistada, et anda lisaks artiklis 13 sätestatud informatsioonile teavet märgistatud liha teatavate omaduste või tootmistingimuste kohta või looma kohta, kellelt see pärineb,

teeb seda vastavalt käesolevale jaotisele.

Käesoleva jaotise kohaldamine ei piira ühenduse asjakohaste, eelkõige veiseliha käsitlevate õigusaktide kohaldamist.

▼ M3*Artikkel 12*

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) veiseliha – kõik CN-koodide 0201, 0202, 0206 10 95 ja 0206 29 91 alla kuuluvad tooted;

▼ M3

- 2) märgistamine – märgistuse kinnitamine lihatüki või lihatükkide või nende pakkematerjali külge ning pakendamata toodete puhul tarbijale kirjaliku, piisava ja hästi nähtava teabe esitamine müügikohas;
- 3) organisatsioon – veiselihakaubanduse ühe või eri osade ettevõtjate rühmad;
- 4) hakkliha – konditustatud liha, mis on peeneks hakitud ja sisaldab vähem kui 1 % soola ning kuulub CN-koodide 0201, 0202, 0206 10 95 ja 0206 29 91 alla;
- 5) lihalõikmed – väikesed lihatükid, mis on tunnistatud toidukõlblikuks ning saadud üksnes konditustamise tulemusel rümpadest kontide eemaldamisel või liha tükeldamisel;
- 6) tükeldatud liha – väikesteks kuubikuteks, lõikudeks või muukujulisteks üksikportsjoniteks lõigatud liha, mida ettevõtja ei pea enam täiendavalt tükeldama enne lõpptarbijale müümist ning mida lõpptarbijaga saab kohe kasutada. Käesolev määratlus ei hõlma hakkliha ega lihalõikmeid.

▼ B

I JAGU

Ühenduse kohustuslik veiseliha märgistamise süsteem*Artikkel 13***Üldeeskirjad**

1. Ühenduses veiseliha turustavad ettevõtjad ja organisatsioonid märgistavad veiseliha kooskõlas käesoleva artikliga.

Kohustuslik märgistamissüsteem tagab võimaluse rümba, veerandrümba või jaotustükkide identifitseerimise põhjal kindlaks teha konkreetset looma või, kui see on piisav märgistusel esitatud andmete täpsuse kontrollimiseks, asjaomast loomarühma, kellelt liha pärineb.

2. Märgistus sisaldab järgmisi andmeid:

- a) viitenumber või -kood, mis tagab võimaluse kindlaks teha veiseliha päritolu teatavalt loomalt või loomadelt. See number võib olla looma identifitseerimisnumber, kellelt veiseliha pärineb, või loomarühma identifitseerimisnumber;
- b) selle tapamaja loa number, kus loom või loomade rühm on tapetud, ning liikmesriik või kolmas riik, kus tapamaja asub ja tegutseb. Märkus on järgmine: „Tapetud (liikmesriigi või kolmanda riigi nimi) (loa number)“;
- c) selle lihalõikusettevõtte loa number, kus rümp või rümpade kogum on tükeldatud, ning liikmesriik või kolmas riik, kus lihalõikusettevõtte asub ja tegutseb. Märkus on järgmine: „Tükeldatud (liikmesriigi või kolmanda riigi nimi) (loa number)“.

▼ M3**▼ B**

5. ► **M3** a) Ettevõtjad ja organisatsioonid esitavad märgistusel ka järgmised andmed: ◀
- i) liikmesriik või kolmas riik, kus loom on sündinud;
 - ii) kõik liikmesriigid ja kolmandad riigid, kus looma on nuumatud;
 - iii) liikmesriik või kolmas riik, kus loom on tapetud.
- b) Kui veiseliha pärineb loomadelt, kes on sündinud, kasvatatud ja tapetud:
- i) ühes ja samas liikmesriigis, võib andmed esitada järgmiselt: „Päritolu: (liikmesriigi nimi)”;
 - ii) ühes ja samas kolmandas riigis, võib andmed esitada järgmiselt: „Päritolu: (kolmanda riigi nimi)”.

▼ M3

6. Selleks et vältida veiseliha märgistusel nende liikmesriikide või kolmandate riikide tarbetut kordamist, kus looma kasvatati, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada lihtsustatud märgistamine juhul, kui loom viibib väga lühikest aega liikmesriigis või kolmandas riigis, kus ta sünnib või tapetakse.

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu eeskirjad lõikes 1 ja lõike 2 punktis a osutatud loomarühma maksimaalse suuruse ja koosluse kohta, võttes arvesse piiranguid nende loomarühmade homogeensuse osas, kust tükeldatud liha ja lihalõikmed pärinevad. Sellised õigusaktid võetakse vastu artikli 23 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetluse kohaselt.

▼ B*Artikkel 14***Kõrvalekalded kohustuslikust märgistamissüsteemist**

Erandina artikli 13 lõike 2 punktide b ja c ning artikli 13 lõike 5 punkti a alapunktide i ja ii esitavad veisehakkliha valmistavad ettevõtjad ja organisatsioonid märgistusel sõnad „Valmistatud (liikmesriigi või kolmanda riigi nimi)” vastavalt sellele, kus liha on valmistatud, ning sõna „päritolu”, kui valmistajariigiks ei ole asjassepuutuv riik või asjassepuutuvad riigid.

Artikli 13 lõike 5 punkti a alapunktis iii sätestatud kohustust kohaldatakse kõnesoleva liha suhtes alates käesoleva määruse jõustumiskuupäevast.

Need tootjad ja organisatsioonid võivad siiski veisehakkliha märgistusele lisada:

— teatavoid artiklis 13 sätestatud andmeid ja/või

▼B

— kõnesoleva liha valmistamiskuupäeva.

▼M3

Selleks et tagada kooskõla käesolevas jaos märgistusega seonduvate horisontaalsete eeskirjadega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada veiseliha korrastamisel saadud lihalõikmete ja tükeldatud liha suhtes käesoleva artikli esimeses kolmes lõigus sätestatud eeskirjadele samaväärsed eeskirjad hakkliha suhtes kehtestatud eeskirjade eeskujul.

*Artikkel 15***Kolmandatest riikidest pärit veiseliha kohustuslik märgistamine**

Erandina artiklist 13 märgistatakse liidu territooriumile imporditud veiseliha, mille kohta ei ole kättesaadavad kõik artiklis 13 sätestatud andmed, järgmiselt:

„Päritolu: ELi mittekuuluvad riigid” ja „Tapmise koht: (kolmanda riigi nimi).”

▼B

II JAGU

▼M3**Vabatahtlik märgistamine***Artikkel 15a***Üldeeskirjad**

Artiklites 13, 14 ja 15 nimetatata toidualane teave, mille veiseliha turustavad ettevõtjad või organisatsioonid lisavad märgistusele vabatahtlikult, peab olema objektiivne, pädevate asutuste poolt kontrollitav ja tarbijatele arusaadav.

Nimetatud teave peab olema kooskõlas märgistust käsitlevate horisontaalsete õigusaktidega ning eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1169/2011 ⁽¹⁾.

Kui veiseliha turustavad ettevõtjad või organisatsioonid ei täida esimeses ja teises lõigus osutatud kohustusi, kohaldab pädev asutus artiklis 22 sätestatud asjakohaseid karistusi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).

▼ **M3**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 22b vastu delegeeritud õigusakte seoses nende mõistete või mõistekategooriate suhtes kohaldatavate nõuete ja määratlustega, mis võidakse kanda pakendatud värske ja külmutatud looma- ja vasikaliha märgistusele.

▼ **B**

III JAGU

Üldsätted

▼ **M3**▼ **B**

III JAOTIS

Üldsätted

▼ **M3**

Artikkel 22

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse sätete järgimine.

Ettenähtud kontrollid ei tohi piirata kontrole, mida komisjon võib teha vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklile 9.

Liikmesriigi poolt veiseliha turustava loomapidaja, ettevõtja või organisatsiooni suhtes kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, hoivatavad ja proportsionaalsed.

Pädev asutus teostab igal aastal miinimumarvu loomade identifitseerimise ja registreerimise ametlike kontrole, mis hõlmab vähemalt 3 % majanditest.

Pädev asutus suurendab viivitamata teises lõigus osutatud ametlike kontrollide miinimummäära, kui tehakse kindlaks, et ei ole järgitud loomade identifitseerimist ja registreerimist käsitlevaid sätteid.

Majandid, mida pädev asutus kontrollima hakkab, valitakse riskianalüüsi põhjal.

Kõik liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 31. augustiks iga-aastase aruande eelmise aasta jooksul teostatud ametlike kontrollide kohta.

2. Erandina lõikest 1 kehtestab pädev asutus loomapidaja suhtes järgmised halduskaristused:

a) kui majandi üks või mitu looma ei vasta ühelegi I jaotises kehtestatud sättele: piirang kõikide loomade liikumisele asjaomase loomapidaja majandisse ja sealt välja;

▼ **M3**

- b) kui teatavate loomade puhul ei ole täielikult täidetud I jaotises kehtestatud identifitseerimis- ja registreerimisnõuded: viivitamatu liikumispiirang üksnes nimetatud loomade suhtes seni, kuni nimetatud nõuded on täielikult täidetud;
- c) kui teatavas majandis on nende loomade osakaal, kelle puhul ei ole täielikult täidetud I jaotises kehtestatud identifitseerimis- ja registreerimisnõuded, üle 20 % loomade koguarvust: viivitamatu liikumispiirang kõikide kõnealuses majandis viibivate loomade suhtes; kuni kümne loomaga majandite puhul kohaldatakse nimetatud meedet juhul, kui rohkem kui kaks looma ei ole täielikult identifitseeritud I jaotises kehtestatud nõuete kohaselt;
- d) kui loomapidaja ei suuda tõendada looma identifitseerimist ega jälgimist: asjakohasel juhul looma tervise ja toiduohutusega seotud riskide hindamisest lähtuvalt: looma hävitamine ilma hüvitise saamise võimaluseta;
- e) kui loomapidaja ei anna pädevale asutusele artikli 7 lõike 1 teise taande kohaselt aru tema majandisse saabuvate ja sealt lahkuvate loomade kohta, piirab pädev asutus loomade majandisse saabumist ja sealt lahkumist;
- f) kui loomapidaja ei anna pädevale asutusele artikli 7 lõike 1 teise taande kohaselt aru sündinud või surnud loomade kohta, piirab pädev asutus loomade majandisse saabumist ja sealt lahkumist;
- g) kui loomapidaja jätab pidevalt tasumata artiklis 9 osutatud kulud, võivad liikmesriigid piirata loomade saabumist asjaomase loomapidaja majandisse ja nende sealt väljaviimist.
3. Erandina lõikest 1 juhul, kui veiseliha turustavad ettevõtjad ja organisatsioonid ei ole veiseliha märgistamisel täitnud nende suhtes II jaotises kehtestatud nõudeid, annavad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega korralduse asjaomane veiseliha turult kõrvaldada. Lisaks lõikes 1 osutatud karistustele võivad liikmesriigid:
- a) juhul kui kõnealune liha vastab asjaomastele veterinaar- ja hügieenieeskirjadele, anda loa:
- i) veiseliha turuleviimiseks pärast seda, kui see on liidu nõuete kohaselt märgistatud, või
- ii) veiseliha otse töötlusse saatmiseks, et sellest valmistada muid kui artiklis 12 esimeses taandes osutatud tooteid;
- b) anda korralduse asjaomastele ettevõtjatele ja organisatsioonidele antud loa peatamiseks või äravõtmiseks.

▼ **M3**

4. Komisjoni eksperdid teevad koostöös pädevate asutustega järgmises:

- a) kontrollivad, kas liikmesriigid täidavad käesolevas määruses sätestatud nõudeid;
- b) teevad kohapeal kontrollimisi, et tagada kontrollide kooskõla käesoleva määrusega.

5. Liikmesriik, kelle territooriumil kohapealne kontroll tehakse, osutavad komisjoni ekspertidele nende ülesannete täitmiseks vajalikku abi. Enne lõpparuande koostamist ja edasisaatmist arutatakse kontrollide tulemusi asjaomase liikmesriigi pädeva asutusega. Nimetatud aruandes antakse liikmesriikidele vajaduse korral soovitusi käesoleva määruse paremaks täitmiseks.

*Artikkel 22a***Pädevad asutused**

Liikmesriigid määravad pädeva asutuse või asutused, kes vastutavad käesoleva määruse ja selle alusel võetavate komisjoni aktide täitmise eest.

Nad teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõnealuste asutuste nimetused.

*Artikkel 22b***Volituste delegerimine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõikes 3, artikli 4 lõikes 5, artikli 4a lõikes 2, artiklis 5, artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõikes 1, artikli 7 lõikes 2, artikli 7 lõikes 6, artikli 13 lõikes 6, artikli 14 lõikes 4 ja artiklis 15a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 17. juulist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõikes 3, artikli 4 lõikes 5, artikli 4a lõikes 2, artiklis 5, artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõikes 1, artikli 7 lõikes 2, artikli 7 lõikes 6, artikli 13 lõikes 6, artikli 14 lõikes 4 ja artiklis 15a osutatud volituse delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

▼ **M3**

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 4 lõike 1, artikli 4 lõike 3, artikli 4 lõike 5, artikli 4a lõike 2, artikli 5, artikli 6 lõike 2, artikli 7 lõike 1, artikli 7 lõike 2, artikli 7 lõike 6, artikli 13 lõike 6, artikli 14 lõike 4 ja artikli 15a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 23***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab artikli 4 lõike 3, artikli 4 lõike 5, artikli 5 ja artikli 13 lõike 6 kohaste rakendusaktide korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 kohaselt loodud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee ⁽¹⁾.

Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses ⁽²⁾.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimeetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui enamus komitee liikmetest seda taotleb.

*Artikkel 23a***Aruanne ja suundumused õigusloomes**

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

— vabatahtlikku märgistamist käsitlevate sätete puhul hiljemalt 18. juulil 2019 ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

▼M3

— elektroonilist identifitseerimist käsitlevate sätete puhul hiljemalt 18. juulil 2023

asjaomased aruanded käesoleva määruse rakendamise ja mõju kohta, mis käsitlevad esmajärjekorras võimalust vaadata läbi vabatahtlikku märgistamist käsitlevad sätted ja teisalt kogu liidus kohustusliku elektroonilise identifitseerimise kasutuselevõtmise tehnilist ja majanduslikku teostatavust.

Aruannetele tuleks vajaduse korral lisada asjakohased seadusandlikud ettepanekud.

▼B*Artikkel 24*

1. Määrus (EÜ) nr 820/97 tunnistatakse kehtetuks.
2. Viiteid määrusele (EÜ) nr 820/97 käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 25

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Seda kohaldatakse veiseliha suhtes, mis pärineb alates 1. septembrist 2000 tapetud loomadelt.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 820/97	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	–
Artikkel 12	Artikkel 11
Artikkel 13	Artikkel 12
Artikli 14 lõige 1	Artikli 16 lõige 1
Artikli 14 lõige 2	Artikli 16 lõige 2
Artikli 14 lõige 3	Artikli 16 lõige 5
Artikli 14 lõige 4	Artikli 16 lõige 4
Artikkel 15	Artikkel 17
Artikli 16 lõige 1	Artikli 16 lõige 3
Artikli 16 lõige 2	Artikli 16 lõige 3
Artikli 16 lõige 3	Artikli 13 lõike 2 punkt a
Artikkel 17	Artikkel 18
Artikkel 18	Artikkel 19
Artikkel 19	–
Artikkel 20	Artikkel 20
Artikkel 21	Artikkel 22
Artikkel 22	Artikkel 25

▼ **M3**

I LISA

IDENTIFITSEERIMISVAHENDID

A) KÕRVAMÄRK

ALATES 18. JUULIST 2019:

B) ELEKTROONILINE TUNNUS ELEKTROONILISE KÕRVAMÄRGI
KUJUL

C) MAKKU PAIGALDATAV ELEKTROONILINE TUNNUS

D) ELEKTROONILINE TUNNUS NAHA ALLA SÜSTITAVA TRANS-
PONDRI KUJUL.